

Fylkesmannen i Hedmark

Miljøvern avdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Vår dato 18.06.2014
Vår referanse 2014/3484
Arkiv nr. 461.2
Deres referanse

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Inspeksjonsrapport

2014.012.I.FMHE

Åmot kommune,
2450 Rena

Inspeksjon ved Rena avløpsanlegg

Dato for inspeksjonen: 17.06.2014
Rapportnummer: 2014.012.I.FMHE
Saksnr.: 2014/3484

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
John Olav Løkken
Asbjørn Etterlid
Knut Blix

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Steinar Østlie, senioringeniør

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Rena rensesepark/avløpsanlegg, 17.06.2014:

Fylkesmannen avdekket 0 avvik og 5 anmerkninger:

- Hovedplan VA/rehabiliteringsplan er ikke politisk behandlet
- Tilpasning av avløpsanleggene til framtidige klimaendringer er ikke fullført
- Oversikt over ledningsnett er ikke helt komplett
- Akkreditert prøvetaking er ikke implementert ved renseseparken
- Det er ikke etablert handlingsplan i tilknytning til ROS-analysen

Samtlige påpekte anmerkninger gjelder forhold som kommunen arbeider med på kort eller lengre sikt. Det er ikke påkrevet å rapportere oppfølging eller status innen noen konkret frist, men vi ber om å bli orientert dersom uforutsette eller større forsinkelser inntreffer. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr : 940 152 496	Eies av: -
Besøksadresse: Torget 1, 2450 Rena	Telefon: 62 43 40 00
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110	E-post: postmottak@amot.kommune.no

Kontrollert anlegg

Navn: Rena avløpsanlegg/Rena rensesepark	Anleggsnr: 0429.0018.01
Kommune: 0429 Åmot	Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing
Fylke: Hedmark	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 13.12.2006	Tillatelse sist oppdatert: -

2. Inspeksjonens omfang

Inspeksjonen er en del av landsdekkende kontrollaksjon avløp 2014, men inngår også i Fylkesmannens ordinære tilsynsplan med løpende tilsyn med avløpsanleggene. Bakgrunnen for kontrollaksjonen er bl.a. at Miljødirektoratet ønsker å skaffe oversikt over etterlevelse av renskrav og øvrig oppfølging og status for sentrale temaer og krav i bransjen, samt se utviklingen fra tilsvarende kontrollaksjoner i 2008 og 2010.

Formålet med inspeksjonen var å vurdere om virksomheten etterlever regelverk som omfatter virksomhetens risiko for å forurense det ytre miljø, samt rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier. Videre er det undersøkt om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen har blant annet undersøkt:

- Hovedplaner/saneringsplaner
- Strategiske mål og funksjonsmål for avløpssystemene (ambisjonsnivå)
- Klimatilpasning
- Overløp
- Ledningsnett
- Framdrift/status for akkreditert prøvetaking
- Etterlevelse av utslipps- og renskrav for 2013
- Driftsstabilitet i avløpsanlegget i 2013
- Miljørisikovurdering av avløpsanlegget
- Avviksbehandling

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Fylkesmannen avdekket ingen avvik, men det er påpekt 5 anmerkninger innen de områdene som ble kontrollert. Kommunen bes om å gjøre en vurdering av anmerkningene og aktuelle tiltak knyttet til disse, men det er ikke påkrevet å rapportere dette tilbake til oss. Tiltakene vil bli fulgt opp ved neste kontroll. Vi anser derfor oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.

4. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 16.05.2014). Dette betyr at dere skal betale *kr. 12 000* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av virksomhetens plassering i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Miljødirektoratet.

Fylkesmannen viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Det ble ikke avdekket avvik under inspeksjonen.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Hovedplan VA/rehabiliteringsplan er ikke politisk behandlet

Kommentarer:

Forslag til ny Hovedplan VA 2014-2020 og Rehabiliteringsplan for vann-, spillvann- og overvannsledinger (datert 2012) er ferdigstilt 2014. Planforslagene er ikke politisk behandlet, men dette forventes å bli gjort tidlig på høsten 2014.

I planforslagene er det satt både overordnede mål og tematiske funksjonsmål. Sistnevnte er av kvalitativ art, og er ikke tallfestet. Gjennom ny utslippstillatelse vil det bli stilt krav om at funksjonsmål for avløpsnett skal tallfestes innen utløpet av 2016.

Politisk ønske om avkloakking av Skramstadsætra kan endre foreslått handlingsplan. I forbindelse med dette vil avløpsnett i Grinihagan bli rehabilitert, der det er problemer med innlekking av fremmedvann. Det foreligger planer om en betydelig utvidelse av hyttefeltet i Digeråsen.

Anmerkning 2

Tilpasning av avløpsanleggene til framtidige klimaendringer er ikke fullført

Kommentarer:

Kommunen har gjennomført flere tiltak for å tilpasse seg til forventet økt nedbørsintensitet i framtida. Alt overvann fra Rena sentrum samles opp i magasiner, med overløp til infiltrasjonsområder.

Iht. beredskapsplanens tiltaksplan skal aktuelle flomveier utredes videre.

Kommunen deltar i prosjektet til Driftsassistansen/COWI, som utarbeider mal for ROS-analyse for konsekvenser ved klimaendringer.

Kommunen henter nedbørsdata fra målestasjon i Haugedalen. Det er ikke innhentet nedbørsprognoser for slutten av århundret.

Anmerkning 3

Oversikt over ledningsnett er ikke helt komplett

Kommentarer:

Kommunen opplever å ha god oversikt over ledningsnett etter grundige undersøkelser i forbindelse med utarbeidelse av hovedplan/rehabiliteringsplanen. Ledningskartverket er oppdatert, men kan detaljeres ytterligere, bl.a. med registrering av stikkledninger. Det mangler noen aldersdata på enkelte strekninger. Det er også noe etterslep med registrering av kumbilder. Forgreininger legges inn ved TV-inspeksjoner.

En medarbeider er ansatt i 40 % med stilling med oppdatering av Gemini VA.

Anmerkning 4

Akkreditert prøvetaking er ikke implementert ved renseparken

Kommentarer:

Prøvetakingsrutiner ved Rena rensepark skal implementeres i Driftsassistansen akkreditering. Prosessen ved ekstraordinær prøvetaking og godkjenning er utsatt 2 ganger av DiH grunnet usikkerhet ved metodikk for uttak av utløpsprøver fra renseparken. Kommunen må avvente videre utspill fra Driftsassistansen i denne sammenhengen.

Kommunen tar i dag utløpsprøve fra grunnvannskulen under anlegget med referansebrønn opp- og nedstrøms. Det er dokumentert kvalitativt at grunnvannskulen under anlegget er resipient, ved påvisning av klor ved tidligere utslipp fra tømning av svømmebasseng.

Renseparken har for øvrig svært høy renseseffekt (ca. 99 % for både fosfor og organiske stoff). Anlegget har god driftsstabilitet og god hydraulisk kapasitet. Det er ikke etablert overløp ved renseparken, eventuelt behov for avlastning eller omkjøring ledes til ledige bassenger. Det foretas ikke målinger eller analyser i driftskontrollsammenheng, dette er ikke påkrevet ved drift av renseparker. Kommunen har 3 driftsoperatører.

Tilsyn ved pumpestasjonen utføres 1-2 ganger per uke. Sumpvask foretas hver andre uke. Kommunen har permanent VA-vakt utenom arbeidstid. Det er satt krav til 2 timers responstid. 7 personer deltar i vaktordningen.

Avviksbehandling

Hele kommunen skal innføre KS sitt elektroniske avviksbehandlingssystem fra 2015.

I dag benyttet fortsatt analogt skjema.

Alle vesentlige driftsforstyrrelser registreres som avvik (tilstoppinger, pumpestans og andre hendelser som registreres av vakt). Driftsoperatørene foreslår tiltak, før avviksmeldinga går videre til leder. Avviksregistreringene brukes som verktøy for videre planlegging.

I tillegg registreres utført arbeid i dagbok i Gemini, samt at alle pumpestasjoner har egen loggbok.